การใช้แพลงก์ตอนพืชเป็นดัชนีบ่งชี้คุณภาพน้ำ บริเวณอ่างเก็บน้ำหนองบ่อ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

นายนรบดี ดวงกำ ¹ , นายวิชชาธร นามมุงคุณ ¹

นางสาวณัฏฐวดี ภูคำ²

¹นักเรียนโรงเรียนบรบือวิทยาคาร, Email : pont.potter2560@gmail.com
²ครูโรงเรียนบรบือวิทยาคาร, Email : natthainidee@gmail.com

บทคัดย่อ

โครงงานนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้แพลงก์ตอนพืชเป็นดัชนีบ่งชี้คุณภาพน้ำบริเวณอ่างเก็บน้ำหนองบ่อ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยเก็บตัวอย่างน้ำทั้งหมด 4 จุดในช่วงเดือนกันยายน 2566 ถึงเดือนเมษายน 2567 โดย กรองน้ำผ่านถุงลากแพลงก์ตอนขนาด 30 ไมโครเมตร มาตรวจดูชนิดและจำนวนของแพลงก์ตอนพืชภายใต้กล้องจุลทรรศน์ วิเคราะห์ระดับคุณภาพน้ำด้วยวิธี AARL PP Score โดยใช้แพลงก์ตอนพืชชนิดเด่นที่มีจำนวนมากที่สุด 3 ลำดับแรก และมี จำนวนมากกว่าร้อยละ 30 ของแพลงก์ตอนพืชที่พบทั้งหมด มาแปรผลเป็นระดับคุณภาพน้ำ และวิเคราะห์ระดับคุณภาพน้ำ ด้วยค่าพารามิเตอร์ที่ตรวจวัดโดยใช้วิธี AARL PC Score และแปรผลเป็นระดับคุณภาพน้ำเช่นเดียวกัน ผลการศึกษาพบ แพลงก์ตอนพืชทั้งหมด 3 ดิวิชัน 101 ชนิด ดิวิชันที่พบมากที่สุดคือ Chlorophyta พบ 74 ชนิด รองลงมาคือดิวิชัน Cyanophyta พบ 14 ชนิด และดิวิชัน Chromophyta พบ 13 ชนิดตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพน้ำ ด้วย แพลงก์ตอนพืชโดยใช้วิธี AARL PP Score ในอ่างเก็บน้ำหนองบ่อในช่วงเดือนกันยายนพบว่าคุณภาพน้ำอยู่ในช่วง "ปานกลางถึงไม่ดี" (Meso-Eutrophic condition) , เดือนเมษายนอยู่ในช่วง "ปานกลางถึงไม่ดี" ถึง "ไม่ดีมาก" (Meso-Eutrophic to Meso-Eutrophic condition) ซึ่งแตกต่างกับการประเมิณโดยใช้ปัจจัยทางกายภาพและเคมี ที่ใช้การประเมิณแบบ AARL PC Score โดยบ่งบอกว่าอ่างเก็บน้ำหนองบ่อ ในช่วงเดือนกันยายน เดือนมกราคม และเดือนเมษายน ทั้ง 3 เดือนมีคุณภาพ น้ำอยู่ในช่วง "ดี" ถึง "ปานกลาง" (Algo-Mesotrophic condition) ซึ่งจะแตกต่างกันอยู่ 1 ระดับ ผลการศึกษาในภาพรวม พบว่าสามารถใช้แพลงก์ตอนพืชเป็นดัชนีบ่งชี้คุณภาพน้ำเบื้องต้นได้

คำสำคัญ : ความหลากหลาย ; แพลงก์ตอนพืช ; คุณภาพน้ำ ; อ่างเก็บน้ำหนองบ่อ